

SAMHÄLLSLÄRA, f. 1. 1) Läran om de allmänna grunderna för en stats inrättning och förvaltning. — *Syn.* Statslära, Filosofisk Statsvetenskap. — 2) Lärobok deruti. *Grubbes s.*

SAMHÄLLSORDNING, f. 2. Det af lag ordnade tillståndet i ett samhälle.

SAMHÄLLSPLIGT, f. 3. Pligt, som har sin grund i samhällsföreningen.

SAMHÄLLSSTRIDIG, a. 2. Som verkar emot samhällets ändamål.

SAMHÄLLSTILLSTÅND, n. 3. Det menniskornas tillstånd, då de lefva i samhälle.

SAMKA, v. a. 1. Samla. *S. på sig*, se *Åsamka sig*.

SAMKLÄNG, m. 3. Ett för örat behagligt sam ljud af flera toner. — *Syn.* Ackord.

SAMKONUNG, m. 2. En konungs medregent.

SAMKULLE, a. oböjl. *S. barn, syskon*, af samma kull. — *S. f. pl.* (bot.) Se *Monadelphina*.

SAMKÖNAD, a. 2. (bot.) *S. blomma*, som innesluter på en gång både ståndare och pistiller.

SAMLÄ, v. a. 1. 1) Föra, bringa, skaffa tillsammans, gömma ihop. *S. krigsfolk, trupper, penningar, almosor. S. bidrag till ett arbete.* (Fig.) *S. gatpojkarne efter sig, omkring sig.*

Förorsaka, att de samlas. *S. skuld, ådraga sig s. S. sina sinnen, sansa sig. S. sina tankar*, i lugn öfvertänka allt, som hör till en sak, ett ämne, o. s. v. *S. i'n, ihöp, upp*, se *Insamla*, &c. *S. på sig*, ådraga sig, t. ex.: *s. på sig skulder.* — *Syn.* Sammanbringa, Sammanföra, Hopa, Sammanhopa, Sammanhämta. — 2) (ridk.) *S. en häst*, lifva hans uppmärksamhet, hålla hans krafter väckta och till hands. — *S-s*, v. d. Sammankomma. *Rådet s. — S. sig*, v. r. Komma, stöta tillsammans. *Tjocka moln s. sig vid horisonten.* (Fig.) *Alla olyckor s. sig öfver mig på en gång.* — *S-d*, part. pass. (Fig.) *Hafva tankarna s-e*, tänka endast och uteslutande, samt med all uppmärksamhet, på ett visst ämne, utan att vara förströdd af andra.

SAMLÄG, n. 3. Köttsligt umgänge. *Hafva s. med någon.* — *Syn.* Behandelse, Umgänge.

SAMLÄNDE, n. 4. Handlingen, då man samlar. *Jfr. Samla.*

SAMLÄRE, m. 3. En, som samlar. *S. af nyheter.*

SAMLEFNAD, m. 3. Se *Sammanlefnad*.

SAMLING, f. 2. Personer, som samlat sig eller blifvit samlade; hvad som blifvit samlat. *S. af folk, af gäster. S. af bidrag till ett arbete.*

SAMLINGSPLATS, m. 3. eller

SAMLINGSSTÄLLE, n. 4. Plats, ställe, der personer, trupper o. s. v. samlas.

SAMLJUD, n. 3. 1) Tvenne eller flera på en gång ljudande toner. — 2) Se *Samklang*.

SAMLJUDA, v. n. 1. (Brukas endast i pres. indik. o. infin.) Ljuda tillsammans på ett för örat behagligt sätt.

SAMMA, se *Samme*.

SAMMALEDES, **SAMMALUNDA**, adv. Se *Likaledes. Gack du och gör s.*

SAMMAN, adv. (Ursprungligen ett substantiv, som betyder: församling.) Se *Tillsammans. Ringa s.*, se *Ringa*, II. 1. — *Samman* brukas mest som sammansättnings-partikel i enahanda mening som *Hop* (jfr. d. o.), men hör mera till den städdade stilen än detta ord. Dylika sjelfklara sammansättningar äro: *Sammanbita, -bygga, -bära, -böja, -drifva, -flytta, -fästa, -föra, -fösa, -haka, -häfta, -häkta,*

-jaga, -kasta, -kedja, -kitta, -kli-stra, -klämma, -knipa, -koka, -kopp-la, -krama, -krypa, -kröka, -limma, -linda, -locka, -mota, -nagla, -packa, -passa, -plocka, -pressa, -rinna, -rul-la, -räfsa, -skaffa, -skotta, -släpa, -smeta, -snöra, -sopa, -sy, -valka, -veckla, -vika, -vräka, -välta.

SAMMANAFLA, v. a. 1. (lagt.) Aflla med hvarandra. *S. barn.*

SAMMANBINDA, v. a. 3. böjes som *Binda*

1) Medelst band förena. *S. nycklar.* — 2) (fig.) Förena, hopfoga. *S. tvenne meningar.* — *Syn.* Se *Förena*. — 3) (log.) Förena flera föreställningar till enhet.

SAMMANBINDANDE, n. 4. Handlingen, då man sammanbinder.

SAMMANBINDNING, f. 2. Se *Sammanbindande* och *Sammanhang*. (Gram.) *Ordens s.*, se *Konstruktion*, 4.

SAMMANBJUDA, v. a. 3. Se *Hopbjuda*. — *Sammanbjudning*, f. 2.

SAMMANBLANDA, v. a. 1. Blanda tillsammans med hvartannat. Säges både i fysisk och andlig mening. *S. tvenne slags viner. S. begrepp med hearandra.* — *Sammanblandning*, f. 2.

SAMMANBLÅSA, v. a. 2. 1) Genom blåsning samla. — 2) (tekn.) Med tillhjälp af blåsvör hopsmåla.

SAMMANBRINGA, v. a. 2. (böjes som *Bringa*) Bringa, föra ihop, tillsammans. — *Sammanbragt*, part. pass. (Lagt.) *S-a barn*, barn af förra giflet, som man och hustru vid äktenskaps ingående hafva i lifvet.

SAMMANBUNTA, v. a. 1. Se *Hopbunta*.

SAMMANDIKTA, v. a. 1. Se *Hopdikta*.

SAMMANDRABBA, v. n. 1. Komma i drabbning, i handgemäng. — Älv. *Drabba ihöp.* — *Sammandrabbande*, n. 4. o. *Sammandrabbning*, f. 2.

SAMMANDRAG, n. 3. Hvad som blifvit sammandraget. *Göra s. af en berättelse. Lärobok i s.*

SAMMANDRAGA, v. a. 3. (böjes som *Draga*) 1) Samla, förena genom dragnig. — 2) Sammanfatta det väsendligaste af en bok, en skrift. *S. en berättelse.* — 3) (med.) Bringa delarna af något närmare intill hvarandra och derigenom göra dem mindre. *Ett medel, som s-ger inelsoorna.* — *S-nde*, part. akt. Brukas i medicinen adjektivt. *S. medel.* — *Sammandragande*, n. 4. o. *Sammandragnig*, f. 2.

SAMMANFALLA, v. n. 3. (böjes som *Falla*) 1) Falla ihop, tillsammans. — 2) (fig.) Komma på ett ut, träffa in, öfverensstämma.

SAMMANFATTA, v. a. 1. 1) I korthet, i sammandrag framställa, anföra. *S. i få ord.* — 2) Se *Redigera*. — *Sammanfattande*, n. 4.

SAMMANFATTNING, f. 2. 1) Framställande i korthet. — 2) Hvad som blifvit sammanfattadt.

SAMMANFLICKA, v. a. 1. 1) Genom flickning hopfoga. — 2) (fig.) Af plockgods lösligt sammanskrifva, utan plan och enhet. — *Sammanflickande*, n. 4. o. *Sammanflickning*, f. 2.

SAMMANFLYTA, v. n. 3. (böjes som *Flyta*) 1) Flyta ihop, tillsammans. — 2) (fig.) Samlas ifrån flera håll. — *Sammanflytande*, n. 4. o. *Sammanflytning*, f. 2.

SAMMANFLÄTA, v. a. 1. 1) Genom flätning förena, hopfoga. — 2) (fig.) Förena, sammanbinda.